

# ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ТП ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО „ПЕЩЕРА”

## СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ .....	3
РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА .....	4
1 ВЪВЕДЕНИЕ .....	5
1.1 НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ .....	5
1.2 ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ .....	6
2 РЕЗУЛТАТИ .....	9
2.1 ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА .....	9
2.2 ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ .....	9
2.3 ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ .....	16
2.3.1 Достъп до гората и горските ресурси .....	16
2.3.2 Зачитане на другите форми на собственост и подкрепа за недържавните горовладелци .....	16
2.3.3 Добив на дървесина. Осигуряване на нуждите на местното население с дърва за огрев .....	17
2.3.4 Възпроизводство на горите .....	17
2.3.5 Достъп и ползване на недървесни горски ресурси .....	18
2.3.6 Лов и опазване на дивеча .....	18
2.3.7 Опазване на горите .....	19
2.3.8 Превенция и борба с горските пожари .....	19
2.3.9 Развитие на специфични форми на туризъм, свързани с гората и дейността на ДГС .....	19
2.3.10 Поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях .....	20
2.3.11 Опазване на водите .....	20
2.3.12 Осигуряване на поминък .....	20
2.3.13 Възлагане на дейности в горите. Взаимодействие с дърводобивните фирми .....	22

2.4 ПРИНОС НА ДГС КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ .....	24
2.5 КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ДГС И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ .....	24
2.6 МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ .....	24
3 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА .....	33
3.1 Актуализиране на списъка на заинтересованите/засегнатите страни .....	33
3.2 Актуализация на социалната оценка .....	33

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

<b>ВнК</b>	Водоснабдяване и канализация
<b>СОЗ</b>	Санитарноохранителна зона
<b>ГВКС</b>	Гори с висока консервационна стойност
<b>ГФ</b>	Горски фонд
<b>ДГС</b>	Държавно горско стопанство
<b>ДЛС</b>	Държавно ловно стопанство
<b>ЗБР</b>	Закон за биологичното разнообразие
<b>ЗГ</b>	Закон за горите
<b>ИАГ</b>	Изпълнителна агенция по горите
<b>ЛРД</b>	Ловнорибарско дружество
<b>МВР</b>	Министерство на вътрешните работи
<b>МОСВ</b>	Министерство на околната среда и водите
<b>НПО</b>	Неправителствена организация
<b>НСИ</b>	Национален статистически институт
<b>ОПР</b>	Общински план за развитие
<b>ОСВ</b>	Оценка за социалното въздействие
<b>РДГ</b>	Регионална дирекция по горите
<b>РИОСВ</b>	Регионална инспекция по околната среда и водите
<b>ТП</b>	Териториално поделение
<b>ЮЦДП</b>	Южноцентрално държавно предприятие
<b>г.</b>	Година
<b>кв. км.</b>	квадратни километра
<b>М</b>	Метра
<b>м.</b>	Месец
<b>м<sup>3</sup></b>	кубически метра
<b>н. в.</b>	надморска височина
<b>тел.</b>	Телефон
<b>ха</b>	Хектара
<b>WWF</b>	World Wildlife Fund (Световен фонд за дивата природа)

РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА

Заинтересована страна	Всяко лице или група лица, които проявяват интерес, или за които се знае, че имат интерес от дейността на ТП ДГС „Пещера“ или към управляваната от него територия. Интересът им може да бъде повлиян положително или отрицателно.
Засегнатата страна	Всяко лице или група лица, които са повлияни или потенциално биха били повлияни от дейността на ТП ДГС „Пещера“ (напр. Местни общности, работници, собственици на съседни имоти, местни предприемачи, организации оторизирани да представляват засегнатите страни и др.).
Дълбочинно интервю	Метод за събиране на информация, при който даден проблем се изследва обстойно, в дълбочина. Търсят се мнение, отношение, оценки. Провежда се с един човек, т. нар. респондент.
Групова дискусия	Метод за събиране на информация, при който се разговаря с няколко респондента едновременно. Търси се мнение, отношение, оценки. Дава повече информация от интервюто, тъй като могат да бъдат изразени различни гледни точки по даден проблем.
Анализ на вторична информация	Метод за събиране на информация, при който се прави преглед на вече налични източници. Такива могат да бъдат доклади, документи, анализи и др.

## 1.1 НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

От 2011 г. ТП ДГС „Пещера“ е в процес на привеждане на управлението на горите и земите от горския фонд (ГФ) в съответствие с международно признатите *Принципи и критерии на* [REDACTED]. Като част от процеса бе изготвено проучване на Горите с висока консервационна стойност (ГВКС) на територията на стопанството. Въведени или в процес на въвеждане в управлението са редица процедури и практики допълващи изискванията на националното законодателство и подкрепящи стремежа за постигане на екологично уместно, социално полезно и икономически жизнеспособното управление на горите.

### 10 – те принципа за сертификация по системата на [REDACTED]

**Прилагане на законодателството** – спазва се националното законодателство, както и международните договори, конвенции и споразумения, които страната е подписала.

**Права на работниците и условия на труд** – поддържа се и/или подобрява социалното и икономическото благосъстояние на работниците.

**Права на коренното население** – (неприложим за България).

**Обществени отношения** – осигуряване на принос за поддържането и насърчаването на социалното и икономическо благополучие на местните общности.

**Ползи от гората** – горскостопанските дейности осигуряват ефективното използване на целия спектър от продукти и услуги от горите, с което се поддържа и подобрява дългосрочната икономическа стабилност и широк кръг от екологични и социални ползи.

**Екологични стойности и въздействия** – осигурено е поддържане, опазване и/или възстановяване на екосистемните услуги и екологичните стойности и не се допускат отрицателните екологични въздействия.

**Управленско планиране** – налице са и се прилагат Планиращи документи, служещи за насочване работата на персонала, информиране на засегнатите и заинтересованите страни и обосноваване на управленските решения.

**Мониторинг и оценка** – извършва се мониторинг на напредъка за постигане на целите на управление, въздействията от горскостопанските дейности и състоянието на гората.

**Високи консервационни стойности** – поддържат се и/или се подобряват високите консервационни стойности в горите.

**Осъществяване на горскостопанските дейности** – дейностите в обхвата сертификация, са планирани и изпълнени в съгласие с икономическите, екологичните и социални политики на Организацията и в съответствие с Принципите и Критериите на [REDACTED].

Социалният аспект е широко застъпен в изискванията на [REDACTED] и едно от предизвикателствата в ежедневната работа на служителите на ТП ДГС „Пещера“. Тези предизвикателства са продиктувани от важноста на горите за цялото общество и преплитането на различни интереси, изискващи активното въвличане и участие на различните заинтересовани страни в устойчиво управление на горските ресурси. В този смисъл изготвянето на оценка за социалното въздействие (ОСВ) от дейността на ТП ДГС „Пещера“ се определя, като ключов момент за постигане на съответствие с международните принципи и критерии за отговорно стопанисване на горите, поради което бе инициатирано изготвянето на настоящия документ.

Целта на оценката е да идентифицира и обобщи въздействията, които дейността на ТП ДГС „Пещера“ оказва пряко или непряко върху местната общност, както и върху по-глобални въпроси, влияещи на социума, като екологичния баланс и здравето на горската екосистема. Конкретни задачи на оценката са:

- Да се идентифицират групите от обществото, които са пряко повлияни от дейността на ТП ДГС „Пещера“, както и другите заинтересовани страни.
- Да се проведат срещи с идентифицираните заинтересовани/засегнати от дейността страни.
- Да се установят основните ефекти/влияние от дейността на ТП ДГС „Пещера“ върху всяка от тези групи.
- Да се оцени достъпът до информация и възможностите за пряка комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности.
- Да се посочат мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ТП ДГС „Пещера“, които са били идентифицирани;
- Да се предложи механизъм за редовен контакт със заинтересованите/засегнатите групи с цел да се наблюдава ефективността на посочените мерки.

## 1.2 ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ

За изпълнение на така формулираните цели и задачи бяха използвани методология и подход, базирани на:

- Преглед и анализ на налична информация и документи.
- Контакти и консултативни срещи със служители на ТП ДГС „Пещера“.

- Посещение на място, дълбочинни интервюта и групови дискусии с представители на местните заинтересовани страни.

Основните сфери на интерес на ОСВ са дефинирани съгласно *Принципи и критерии за управление на горите на* [REDACTED]. Това наложи при провеждане на ОСВ да се използват основно качествени методи за събиране на информация:

- консултативни срещи;
- дълбочинни интервюта (чрез срещи и по телефона);
- групови дискусии;
- наблюдение.

Целевите групи са дефинирани съобразно целите и задачите на ОСВ. Определянето им включва два етапа – а) предварителен етап на базата на експертна оценка и б) прецизиране на групите след проведените разговори с ръководството на ДГС. Като цяло са включени следните основни целеви групи:

- ръководството и работещите в ТП ДГС „Пещера“;
- представители на държавни институции имащи законови правомощия по осъществяването на контрол на ДГС и територията управлявана от ДГС;
- представители на общинската администрация на общините, на чиято територия е разположено ДГС;
- представители на местното население и горовладелци;
- представители на местния бизнес, свързан с използването на горските ресурси;
- представители на местни организации и асоциации.

Реализацията на ОСВ се проведе в периода 11. 2021 г. – 04. 2022 г. и включи:

- Преглед и вторичен анализ на предоставената документация – направен бе преглед на действащия Горскостопански план на ТП ДГС „Пещера“, Доклад „Гори с висока консервационна стойност на територията на ТП ДГС „Пещера“, Общински планове за развитие на Община Пещера и Община Брацигово за периода 2021-2026 г., Стандарта на [REDACTED] включващ международните принципи и критерии за стопанисване на горите.

- Провеждане на срещи и интервюта със засегнати/ заинтересовани страни.
- Изготвяне на доклад от ОСВ - Събраната информация бе обобщена и анализирана с оглед експертно установяване на всички дейности в техния пълен обем и интензивности тяхното позитивно и/или негативно въздействие и направата на оценка до колко ТП ДГС "Пещера" подпомага/ограничава пряката комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности. На тази основа са формулирани мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ДГС и е предложен механизъм за редовен контакт със заинтересованите/ засегнатите групи.



### 2.1 ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА

ТП ДГС „Пещера“ се намира в Пазарджишка област и обхваща територията на две общини – Община Пещера и Община Брацигово. В границите на стопанството са включени градовете Пещера, Брацигово и 8 села. Налице е продължаващ процес на намаляване на населението, което е един от основните неблагоприятни фактори за бъдещото развитие и на двете общини.

#### **Община Пещера**

Община Пещера се намира в Централна южна България, в региона на Западните Родопи. Тук са разположени части на Бесепарски, Каркарски и Баташки ридове, прорязани от долината на река „Стара река“ и нейните притоци. Общината включва три населени места – град Пещера, село Капитан Димитриево и село Радилово.

Населението на Община Пещера наброява 17 329 души, към 31.12.2020 г. Разпределени са, както следва: гр. Пещера – 15452 души, с. Капитан Димитриево и с. Радилово – 1877 души. Землището на общината обхваща 90,245 км<sup>2</sup>.

#### **Община Брацигово**

Община Брацигово се намира в Южен централен планов регион на България. Общината включва седем населени места – град Брацигово, село Бяга, село Жребичко, село Исперихово, село Козарско, село Равногор и село Розово. Населението на

Община Брацигово наброява 8349 души, към 31.12.2020 г. Разпределени са, както следва: гр. Брацигово – 3675 души, с. Бяга, с. Жребичко, с. Исперихово, с. Козарско, с. Равногор и с. Розово – 4674 души. Землището на общината обхваща 229,425 км<sup>2</sup>.

### 2.2 ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

При проучването бяха идентифицирани следните заинтересовани страни / групи:

## 2.3 ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

### 2.3.1 Достъп до гората и горските ресурси

Съгласно разпоредбите на Закона за горите достъпът до горските територии е свободен, насобствен риск, при спазване указанията на горската администрация и собственика – в случая ТП ДГС „Пещера“. С разрешителен режим е достъпът във връзка с провеждането на добива на дървесина (за което се поставя обозначителна табела в съответния обект). Със заповед на Директора на РДГ – Пазарджик може временно (до три месеца) да се ограничи или да се забрани достъпа до определена горска територия с цел опазването и защитата на горските територии и дивеча или в интерес на здравето и безопасността на гражданите. Ограничено е движението на товарни превозни средства и пътни превозни средства с животинска тяга освен за изпълнението на горскостопански дейности.

### 2.3.2 Зачитане на другите форми на собственост и подкрепа за недържавните горовладелци

Процесът на възстановяване на горите и земите от ГФ на територията на ТП ДГС „Пещера“, като цяло може да се счита за приключил. Към началото на 2022 г. няма текущи реституционни съдебни спорове за територии стопанисвани от ТП ДГС „Пещера“. Липсата на спорове по собствеността е ключов момент от гледна точка на сертификацията, тъй като земите, за които се водят такива спорове ще бъдат извън обхвата на сертификата до окончателното изясняване на статута им.

Подкрепата на ТП ДГС „Пещера“ за недържавните собственици на гори е главно в посока издаването на различни документи (срещу административна такса за услуги) като таксационни описания, препис извлечения и др. На този етап липсват съществени проблеми по линията на взаимодействие недържавни собственици – ДГС и не би следвало да се очакват значими противоречия и конфликти и в бъдеще.

Като потенциално проблематични могат да бъдат определени случаи, в които без знанието на собствениците се осъществява:

- преминаване на техника на ДГС и негови подизпълнители през недържавни територии;
- използване на недържавни имоти за разполагане на временни складове;
- използване на инфраструктура (пр. общински пътища).

За избягване на конфликтни ситуации, ТП ДГС „Пещера“ следва да търси писмено регламентиране на подобно ползване (пр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации за ползването, ако такива бъдат сметнати за необходими от ангажираните страни.

### 2.3.3 Добив на дървесина. Осигуряване на нуждите на местното население с дърва за огрев

Като цяло това е най-видимата и оценяваната част от дейността на ТП ДГС „Пещера“, а поради високата степен на зависимост на местното население от дърва за огрев, тя и в бъдеще ще бъде ключова за определяне на отношението на местните хора, местните кметове и общинска администрация, към ДГС.

Възможностите за осигуряване на дърва за огрев на местното население са две – закупуването им от временен склад или индивидуалното им добиване (по тарифна такса на корен), което значително намалява цената. ТП ДГС „Пещера“ уведомяват Кметовете на съответните населени места за предвиденото ползване за съответната година. Кметовете по населени места съставят списък, съгласно нормативните изисквания, на нуждаещите се домакинства от дърва за огрев и ги изпращат за утвърждаване от директора на териториалното поделение. Към настоящият момент стопанството успява да задоволи нуждите на местното население.

Общо за 2022 г. за Община Пещера и Община Брацигово са предвидени 3645 пр.м<sup>3</sup> за добиване (по тарифна такса на корен) и 8400 пр.м<sup>3</sup> за закупуване от временен склад, дърва за огрев. Задоволяването на местното население с дървесина и най-вече дърва за огрев и в бъдеще ще остане сфера на дейността на ТП ДГС „Пещера“ с висока степен на социално въздействие, като двата основни фактора влияещи върху чувствителността на хората по проблема са количествата и цената.

Сравнително ниския дял на частните и общински гори, които не са в състояние да задоволят нуждите, поставят ТП ДГС „Пещера“ под допълнителен натиск и очакванията са да изпълнява преди всичко социална и по-малко икономическа функция.

### 2.3.4 Възпроизводство на горите

За възпроизводство на горите на територията на ДГС „Пещера“ се разчита до голяма степен на естественото възобновяване, с което са съобразени и прилаганите лесовъдски системи. Залесяването е сравнително ограничено. Планираното по Горскостопански план залесяване за 10 годишен период е 7.4 ха (или по 0.7 ха годишно). На територията на стопанството има и 1 разсадник, в който по предписания съгласно протокол от Директора на ЮЦДП-Смолян от извършена проверка от комисия на състоянието, на качеството на наличните фиданки, заетостта на площите и бъдещото им стопанисване се освобождават площи от прерасли фиданки през 2021 г., което продължава и през 2022 г., като се поддържат освободените площи във вид на угар, но ново производство на фиданки за лесовъдски цели не се предвижда, предвид дръстично намалелите площи по териториални поделения за залесяване. Предвид на ограничените площи за залесяване, сравнително ограничени са и свързаните лесокултурни дейности – попълване, отглеждане и др.

При анализа на тези сфера на дейност на ТП ДГС „Пещера“ не се констатира негативни въздействия, но следва да се има предвид, че залесяването винаги е било приемано като благородна мисия от обществото и като основно задължение за всяко горско стопанство. В този смисъл редуцирането на тази дейност е предпоставка за допълнително наслояване на мнението, че се „сече масово, а не се залесява“. При всички случаи, ДГС трябва да предприеме целенасочени мерки за разясняване на ползите от естественото възобновяване и да даде гласност на макар и ограничените залесителни кампании.

### 2.3.5 Достъп и ползване на недървесни горски ресурси

#### **Паша**

В горите и земите собственост на държавата при ДГС „Пещера“ се забранява пашата на едър и дребен добитък върху площ от 9494,0 ха. Пашата е забранена в семепроизводствени насаждения, ловностопански територии, в горите и земите – защитени територии, в насаждения предвидени за възобновителни сечи, в голите площи предвидени за залесяване, в насаждения и култури с височина до 3 метра.

#### **Събиране на недървесни горски продукти**

През годините не са констатирани и проблеми с ограничаване на достъпа за събиране на недървесни горски продукти за лично ползване, което по закон е свободно.

### 2.3.6 Лов и опазване на дивеча

Основните видове дивеч на територията на стопанството са: Благороден елен, Дива свиня, Сърна, Заек, Глухар, Фазан, Яребица, Гривяк и Гургулица. Представители на хищниците са: Кафява мечка, Вълк, Чакал, Лисица, Бялка и Дива котка.

На територията на ТП ДГС „Пещера“ има регистрирани 10 ловни дружини, членуващи в Ловно – рибарско сдружение „Пещера“.

Това са : ЛРД гр. Пещера – 500 ловци, ЛРД гр. Брацигово – 69 ловци, ЛРД с. Капитан Димитриево – 27 ловци, ЛРД с. Радилово – 47 ловци, ЛРД с. Равногор – 105 ловци, ЛРД с. Розово – 40 ловци, ЛРД с. Жребичко – 60 ловци, ЛРД с. Бяга – 50 ловци, ЛРД с. Козарско – 39 ловци и ЛРД с. Исперихово – 34 ловци.

Ловът е традиционно занимание за района, като на територията на стопанството са регистрирани общо 971 ловци. Всички те са пряко заинтересовани от стопанисването на горите, както и от прилаганите лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите, поддържане на естествената хранителна база на дивеча и поддържане на зони за спокойствие на дивеча. Като цяло няма оплаквания от дейността и ръководството на стопанството и местните ловци оценяват взаимодействието си с ДГС в положителна насока. Самото ДГС подпомага ловците, като участва в подхранването на дивеча и борбата с браконьерството. Очакванията на ловците и в бъдеще са свързани с подпомагане на дейността по тези направления, както и поддържане на дребно – мащабна инфраструктура, заделяне на средства за подхранване и др.

### 2.3.7 Опазване на горите

Опазването на горските територии от страна на ТП ДГС "Пещера" се осъществява в следното направление по силата на Закона за горите: предотвратяване и установяване на нарушения. Обект на тази дейност са: опазването на териториите от незаконни ползвания и увреждания; спазването на правилата за сеч и другите ползвания от горите; следене за спазването на противопожарните правила и/или предприемане на действия за ограничаване и потушаване на разразили се пожари; следене за появата на болести, вредители и други повреди; опазване на защитените видове животни и растения и следене за спазването на режимите на защитените територии и защитените зони. Задължение на служителите на ДГС е при установяване на данни за извършване на престъпления, свързани с дейностите в горите, незабавно да сигнализират органите на МВР и РДГ – Пазарджик и да съдействат за тяхното разкриване. Освен от служителите на стопанството, контролът се осъществява и от РДГ – Пазарджик и ЮЦДП – гр. Смолян чрез мобилни групи.

### 2.3.8 Превенция и борба с горските пожари

Превенцията и борбата с горските пожари е една от социално значимите дейности на ТП ДГС "Пещера", тъй като за кратко време може да бъде унищожен значителен обществен ресурс, а в някои случаи да бъде засегната сигурността и имуществото на гражданите. Ролята на ДГС в тази насока се оценява изключително позитивно от обществото, макар и често усилията на служителите на горите за потушаването на даден пожар да остават на по – заден план. Случаите на пожари в района са ограничени. Налице е План за опазване на горите от пожари. В пожароопасният сезон се назначават пожаронаблюдатели. Осъществява се постоянно наблюдение на горските територии и има сформирана група за бързо реагиране. Общинските администрации изразяват задоволство от усилията и подкрепата, която ДГС оказва по отношение превенцията и борбата с горските пожари.

Като по-съществени проблеми могат да бъдат определени: липсата на автоматизирани системи за наблюдение и откриване на горски пожари, липсата на достатъчна и в добро състояние горско-пътна мрежа и липсата на адекватни технически средства за борба с пожарите в силно пресечените горски терени, което често затруднява борбата с пожарите и своевременното им локализиране.

### 2.3.9 Развитие на специфични форми на туризъм, свързани с гората и дейността на ДГС

ТП ДГС „Пещера“ не е пряко ангажирано в развиването на туристически дейности. Туристическите обекти и горските територии около тях, част от горски

територии, държавна собственост са определени в доклада с горите с висока консервационна стойност на територията на стопанството. Основен проблем пред развитието на туризма в района представлява ниската инициативност и предприемачество на местното население, затруднения достъп и лошото състояние на пътната инфраструктура.

#### 2.3.10 Поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях

Територията на ТП ДГС „Пещера“ е богата на биологично разнообразие. Данни за защитените територии/зони и биологичното разнообразие в стопанството могат да бъдат открити в проучването „Горите с висока консервационна стойност на територията на ТП ДГС „Пещера“.

До момента не са изтъкнати значими негативни социални ефекти в следствие дейността на ДГС върху биологичното разнообразие. Взаимодействието с РИОСВ – Пазарджик е на добро ниво.

#### 2.3.11 Опазване на водите

Водоохранните функции на горите са добре известни сред обществото и ясно се осъзнава, че от адекватното управление/ползване на горските територии в голяма степен зависи количеството и качеството както на водите за битови нужди така и на тези за напояване. ТП ДГС „Пещера“ е наясно със ситуирането на вододайните и санитарно охранителните зони в ДГТ и режимите в тях. Последните се спазват.

#### Осигуряване на поминък

Въпреки, че не е структуроопределящ отрасъл за местните общини, горският сектор създава възможности за заетост и е източник на доходи за немалка част от населението. Налице са различни социални измерения на въпросите свързани със заетостта осигурявана директно от ДГС от една страна и от фирмите подизпълнители от друга, поради което тези измерения са разгледани диференцирано.

#### ТП ДГС „Пещера“, като работодател

Към началото на 2022 г. ТП ДГС „Пещера“ осигурява директна заетост на 45 човека, като 7 човека допълнително ще бъдат назначени сезонно за работа в горски разсадник – Равногор. Имиджът на стопанството, като работодател е изцяло позитивен обусловено до голяма степен от осигуряването на заплати над средните за района, редовното заплащане, изплащането на социални и здравни осигуровки при това върху цялата заплата, гарантирани привилегии, като отпуск и болнични, осигуряването на работно облекло, дърва за горене, дървен материал и др.

Задълженията и отговорностите на служителите са регламентирани в подробно разписани длъжностни характеристики, осигурени са начални и допълнителни обучения по отношение изпълнението на конкретните им задължения свързани с правилното првеждане на дейностите, съгласно ЗГ и Горскостопанския план. Горските стражари преминават допълнителен курс за правоспособност за носене на оръжие. Освен началния се извършва и периодичен инструктаж по безопасност на труда, а при необходимост и извънреден инструктаж.

Води се строга отчетна документация за всички случаи на трудови злополуки и смърт, с регламентирани компенсации за всеки от тях. През последните години няма случаи на сериозни трудови злополуки. Има сключен договор със служба трудова медицина с оглед осигуряване на необходимите условия за здраве и безопасност на труд и е налице изготвена Оценка на риска за различните позиции.

Не е докладвано за случаи на дискриминация(полова, религиозна) и сексуален тормоз.

### Горски работници наети от фирмите подизпълнители

Основен проблем пред фирмите ангажирани в горскостопанските дейности и най – вече дърводобива е липсата на работна ръка. Често това води до неизпълнение на сключените договори и санкции за фирмите и по всеобщо мнение в съвсем близко бъдеще може да се стигне до компрометиране изпълнението на планираните горскостопански дейности. Очакванията на фирмите за разрешаване на проблема е насочен преди всичко към вземането на необходимите мерки на държавно ниво и по малко към самото ДГС. Причините за липсата на работна ръка могат да се търсят в различни направления, но при всички случаи сегашната ситуация е резултат от комбинираното им действие:

- работата като цяло е тежка и все по – малко са онези, които са готови да жертват личния си комфорт;
- работата не е добре платена, резултат от ниските разценки;
- външни причини като липсата на горски пътища, остаряло оборудване, лоши метеорологични условия често водят до ниска производителност, респективно ниско заплащане;
- обектите за работа стават все по – трудни и отдалечени;
- обезлюдяване на много от селата от района и ограничен брой на лицата в трудоспособна възраст.

Друг съществен проблем е квалификацията на работната ръка. Работи се с почти неграмотен контингент, което според собствениците на фирмите води и до неграмотно ползване на гората. Настоящата система за отдаване на обектите от страна на ДГС не

дава дългосрочна сигурност за фирмите изпълнители и те не са склонни да инвестират в подобряване на квалификацията на работниците.

Голяма част от наетите работят без договори, респективно без социални осигуровки, трябва сами да осигуряват оръдията на труда, като бензиномоторни триони, гориво за тях, животинска сила за извоз и др. Причината е не само в самите фирми, но и в самите работници, като са налице и абсурдни ситуации, при които работници (главно от ромски произход) отказват сключването на трудови договори, тъй като това автоматично ще ги лиши от социалните плащания за безработица.

Изключителен е и проблемът с осигуряването на безопасността на труда. Голяма част от фирмите не са склонни да инвестират в лични предпазни средства, а тези които предоставят такива срещат трудности с това да накарат работниците да ги използват. При тази ситуация странно изглежда твърдението на фирмите, че трудови злополуки в горите няма. В положителен аспект се отбелязват зачестилите проверки на Инспекцията по труда.

Като проблемна област може да бъде изтъкната и липсата на провеждане на инструктаж по безопасност на труда на персонала на наетите за провеждане на различни дейности от страна на самото ДГС в т.ч. начален и периодичен инструктаж. Тази дейност, към момента е изцяло оставена на ръководствата на частните фирми и често се подценява, но изискванията на сертификацията налагат проактивна роля на ДГС в този аспект в т.ч. документиране.

С известна тревога се приема привиждането управлението на горите в съответствие с принципите и критериите на [REDACTED] тъй като това според фирмите ще доведе до допълнителни изисквания към тях и необходимост от инвестиции, които на този етап няма как да направят (напр. в лични предпазни средства) и това допълнително ще усложни проблема с работната ръка. По някои други въпроси от имащи отношение към изискванията за сертификацията не са констатирани проблеми в т.ч. случаи на нощуване на хора в гората без да са осигурени необходимите битови условия, използването на детски труд и др.

### 2.3.12 Възлагане на дейности в горите. Взаимодействие с дърводобивните фирми.

Възлагането на дейностите в горските територии в т.ч. дърводобива става по силата на специална Наредба, която най – общо следва принципите на свободната конкуренция. По силата на Закона за горите, ТП ДГС „Пещера“ може да предостави до една трета от годишното си ползване на дървесина за добив или преработване на местни фирми, което се оценява положително от последните, макар и да е налице желание за допълнителни гаранции този дял да бъде още по – голям.

Дърводобивните фирми, работещи в района на ТП ДГС „Пещера“ като цяло гледат позитивно на работата на стопанството, имат добра комуникация със стопанството и основната част от негодуванията им са свързани с изискванията, произтичащи от националната нормативна уредба, която ДГС трябва да прилага.



Болшинството от фирмите са малки и поставени в условията на свободна конкуренция се чувстват уязвими. По всеобщо мнение в сектора се работи „ден за ден“, като системата на възлагане не им дава необходимата сигурност в по – далечен план. Това силно ограничава възможностите за инвестиции в нова техника, технологии и квалификация на работната ръка. Работи се с морално остаряла техника и неграмотен контингент, което предопределя ниската производителност на труда, а често и ниското качество на изпълнение на дейностите. В този смисъл очакванията са държавата да подпомогне сектора със субсидии, с които да бъде подобрена най – вече материалната база. Допълнителен утежняващ фактор са ниските разценки за добив определени на държавно ниво.

Фирмите изразяват недоволство и по отношение на често променящата се нормативна уредба и то в техен ущърб. Така например се оценяват въведените нови изисквания за наличие на GPS система в транспортните средства, позволяваща тяхното следене в реално време, като мярка за ограничаване на незаконния дърводобив. Недоволството е свързано преди всичко с необходимостта от допълнителни инвестиции и увеличаване на произтичащата административна тежест. По подобен начин, с изменението на поднормативната уредба към ЗГ е увеличена плътността (на 60%) на дървата в 1 м<sup>3</sup>, а реално тя според фирмите е значително по – малка във фигурите обявявани на търг. Това на практика според предприемачите означава индиректно увеличаване на цената на дървата.

Предвид на трудностите с фирмите, ДГС съвсем скоро може да се окаже в състояние да не може да изпълнява Горскостопанския си план в частта свързана с ползването.

Сред местните фирми битува и мнението, че бидейки ангажирани в добива на дърва, те изпълняват и социална функция, за което те не са възмездявани.

Като цяло предприемачите все още не разбират ползите, а само негативите от процеса на сертификация. Опасенията са свързани преди всичко с допълнително завишаване на изискванията към тях и необходимост от допълнителни инвестиции (напр. за лични предпазни средства), което ще ги постави в още по трудно положение. В този смисъл, ТП ДГС”Пещера” е предприело по – целенасочени стъпки към разясняване на изискванията за сертифициране и дискутиране на потенциалните проблеми чрез редовни срещи с дърводобивни и дървопреработвателни фирми.

## 2.4 ПРИНОС НА ДГС КЪМ МЕСТНОТО, СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Участието в местни инициативи и осигуряването на подкрепа за местната общност под различни форми е важен инструмент за поддържане на комуникацията и повишаване на доверието между ДГС и местната общност. За съжаление с годините активността на ДГС в тази насока намалява и към момента е ограничена. Съществен проблем произтича от изискването на законодателството изразходването на средства от страна на стопанството, да става чрез открити процедури и така, че дори да има желание у ръководството, възможността за финансиране на подобни инициативи е лимитирана.

В този смисъл ТП ДГС "Пещера" вижда своят принос към местното развитие в следните направления: предоставяне на дърва за битови нужди (за закупуване по ценоразпис), информиране на обществеността за извършваните дейности, предоставяне на консултации на граждани и други държавни институции по лесовъдски въпроси.

Все пак е необходимо да се отбележи, че за важни природозащитни дати като седмицата на гората ДГС дарява фиданки на детски градини и училища, провеждат се мероприятия като „Лесовъд за един ден“, „Есен в гората“ и др.

## 2.5 КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ДГС И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.

По всеобщо мнение комуникацията между заинтересованите страни и ДГС е на добро ниво. Особено положителни в своите оценки в това отношение са представителите на институциите и местните кметове. В РДГ, като контролна институция, не са постъпвали оплаквания от местните хора заради отношението на служителите на стопанството. Друга насока, по която заинтересованите страни и най-вече местните кметове получават взаимодействие е уведомяването за предстоящи горскостопански дейности в т.ч. сеч (време и място на дърводобива), третиране на територията с химически препарати и др.

## 2.6 МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ

За преодоляване на идентифицираните и потенциалните негативни социални въздействия от дейността на ТП ДГС "Пещера" се предвижда прилагането на следните механизми:

***Механизъм за провеждане на текущи консултации със засегнатите/заинтересовани страни***

Провеждането на редовни консултации със засегнатите/заинтересовани страни е от ключово значение за преодоляване на негативните социални въздействия от дейността на ТП ДГС „Пещера“.

В таблицата по – долу са представени начините и сроковете за въвличане на идентифицираните/заинтересовани страни в зависимост от конкретната дейност, за която е определено наличието или потенциалното възникване на негативни социални въздействия в следствие изпълнението и.

Заинтересована/ засегната страна	Дейност на ДГС със социално въздействие	Начини и средства за въвличане на заинтересованите страни и намаляване на негативните социални въздействия	Периодичност/ срокове
Служители на ДГС	Изпълнение на планираните мероприятия	Подобряване на уменията на служителите за изпълнение на горскостопанския план годишните оперативни планове	Ежегодно
	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за персонала на ДГС	Провеждане на начален, периодичен и текущ инструктаж	Начален инструктаж – при всеки случай на новопостъпил служител  Периодичен инструктаж – на всеки 3 месеца  Текущ инструктаж – преди започване на рискови дейности
		Предоставяне на лични предпазни средства и специално работно облекло и осигуряване използването им	Ежегоден преглед на наличните лични предпазни средства и специално работно облекло за всеки работник  Ежедневен контрол за използване

		Изготвяне/ актуализация на оценка на риска за всички работни позиции	Съгласно изискванията на трудовете законодателството (НАРЕДБА № 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска)
<b>Кметове на общините/ населените места, местно население</b>	Предоставяни услуги	Изпращане на информация за услугите, които се предлагат на местното население (извадки от Горскостопанския план; маркиране на дървета за сеч; продажба на дървесина; издаване на разрешителни; туристически услуги и др.)	Ежегодно
	Дърводобив	Предоставяне на информация за местностите и подотделите, в които е планирано ползване през годината и поставяне на публично място	Ежегодно след окомплектоване на лесосечния фонд и преди започване на теренната работа
	Осигуряване на дърва за отопление	Комуникациите с местните кметове за необходимите количества  Предоставяне на информация за възможностите за ползване на дърва за отопление от местното население по населени места  Разясняване на правилата за ползване	Ежегодно преди началото на отоплителния сезон

	Паша	Съгласуване на плана за паша с общините и кметовете на населените места	Ежегодно
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Достъп до горските ресурси	Уведомяване в случай на въвеждане на ограничения или забрани за достъп до определена горска територия от страна на РДГ	2 седмици преди въвеждането на ограничението/ забраната
	Използване на общинската инфраструктура (в т.ч. от подизпълнителите)	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	Ежегодно
	Наемане на служители/работници	Уведомяване на местните бюра по труда за свободните работни места и изискванията за образование и квалификация  Уведомяване на местните кметове	1 месец преди наемане на нужния персонал
	Дискутиране на възможности за принос на ДГС към местното социално и	Провеждане на срещи с местните кметове и местни лидери (желателно е	Ежегодно

	икономическо развитие	участието на представители на ЮЦДП)	
<b>Собственици на съседни имоти</b>	Използване на съседни имоти (пр. За разполагане на временни складове); преминаване през съседни имоти	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случаи на нанесени щети	2 седмици преди осъществяване на планираната горскостопанска дейност
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
<b>Подизпълнители на горскостопанските дейности</b>	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за работниците при всички видове теренни дейности	Изискване от фирмите на:  валидна оценка на риска на работните позиции;  доказателства за налични лични предпазни средства и специално работно облекло, съответстващо на изискванията за защитно облекло за съответните работни позиции и на броя на работниците, които ще работят по съответния договор;  копия от трудови договори на работниците.	Като част от всяка тръжна процедура
		Провеждане на начален и текущ инструктаж  Изискване на доказателства за проведен начален/текущ	Начален инструктаж – преди началото на всяка дейност в конкретен обект  Текущ инструктаж – веднъж месечно

		инструктаж от страна на фирмата подизпълнител	Доказателства за проведен инструктаж от страна на фирмата – поне веднъж в рамките на изпълнение на договора и/или ежегодно (за дългосрочните договори)
	Възлагане на дейностите	Провеждане на среща с представители на местните фирми за представяне на годишния план на ДГС и обектите за дърводобив	Ежегодно
		Провеждане на среща с представители на подизпълнителите и фирмата, определена за развитие/поддръжка на горско пътната мрежа за търсене на решения по въпроса с осигуряване на достъп до обектите за дърводобив	Ежегодно
		Своевременно разплащане с подизпълнителите/освобождаване на внесените гаранции	Съгласно условията на подписаните договори
		Организиране на срещи за разясняване на промени в нормативната уредба	В случаи на промени в нормативната уредба
		Инициериране на дискусии на ниво ЮЦДП за повишаване на разценките за горскостопанските дейности	Ежегодно
	Използване на химикали и	Изпращане на информация	2 седмици преди използване

	биологични агенти		
<b>Ловни дружинки и Ловнорибарски дружества</b>	Дърводобив	Съгласуване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазването на дивеча	Преди началото на ловния сезон общо за обектите  Ежеседмично преди ловните излети за всеки конкретен обект
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
<b>Туристически дружества, предприемачи в сферата на туризма</b>	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Дърводобив в близост до туристически обекти	Прилагане на изискванията за стопанисване на ГВКС 6	Текущо
<b>ВиК</b>	Дърводобив	Съгласуване на предвидени обекти за дърводобив попадащи в санитарно – охранителните зони, в близост до източници на питейна вода и/или в близост до водопреносна инфраструктура	Ежегодно
<b>Екологични неправителствени организации</b>	Управление на Гори с висока консервационна	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането	Текущо



	стойност	на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	
	Опазване на биологичното разнообразие	Ангажиране на НПО в подобряване уменията на персонала на ДГС за разпознаване и опазване на защитени видове	Ежегодно
		Търсене на партньорства за изпълнение на проекти	Текущо

**Забележка:** В таблицата не са включени взаимодействията на ТП ДГС "Пещера" с различните държавни институции, тъй като те са строго регламентирани в различните закони и социалното въздействие резултат от тези взаимодействия е по – скоро индиректно. Не са включени задълженията на ДГС произтичащи от законодателството. Посочените срокове са минимално допустимите.

### ***Механизъм за разрешаване на спорове***

Спор е всеки израз на неудовлетворение от страна на човек или организация, представен като оплакване към горското стопанство по отношение на дейността му и/или съблюдаването на правилата на [REDACTED] и по което се очаква отговор. ДГС в процеса на сертификация разработи и въведе съвкупност от стъпки (процедура) за получаване, регистриране, обработка, проучване и отговор на оплаквания и сигнали, както и за осигуряване на справедливи компенсации в случаите на щети върху собственост и/или човек по отношение на:

- собствеността на горите и земите, правото на ползване или предоставянето на концесии;
- нанесени щети върху собственост на горските работници, случаите на професионални заболявания и трудови злополуки при работа за горското стопанство;
- въздействието на горкостопанските дейности върху местните общности или околната среда.

Процедурата за разрешаване на спорове се разработи с участието на заинтересованите страни, като процесът се документира.

### ***Осигуряване на публичност на ключови документи***

Във връзка с горската сертификация, ТП ДГС "Пещера" предприе стъпки по осигуряването на публичност през своята уеб страница на:

- процедурите за разрешаване на спорове със засегнати и заинтересовани страни, за подаване на оплаквания и сигнали;
- ангажиментите за недопускане на корупция в т.ч. задължението да не се предлагат или приемат каквито и да било парични или друг тип подкупи;
- писмените документи, отразяващи дългосрочната ангажираност на горското стопанство към принципите и критериите на [REDACTED] и свързаните политики и стандарти;
- правилата за защита на лицата подали сигнали за корупция, корупционни прояви и/или конфликт на интереси в ДГС;
- изготвената Оценка за социалното въздействие от дейността;
- правилата за процедиране със сигнали свързани с различната форма на дискриминация;
- списък на дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги предоставяни от ДГС;
- политика за управление на горите на територията на ДГС.

### ***Подобряване на информираността на заинтересованите страни относно горската сертификация***

Информираността на всички заинтересовани страни във връзка със сертификацията на горите е добра и за момента няма конкретни въпроси, свързани с нея особено от страна на дърводобивните фирми.

Беше предприета своевременно информационна кампания в региона, чиято основна цел беше разясняване на процеса за сертификация – цели и задачи, процедури, продължителност и др., както и конкретните изисквания на [REDACTED] имащи отношение към съответната заинтересована страна.

### 3 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

---

#### 3.1 АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СПИСЪКА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ/ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Списъкът на заинтересованите/засегнатите страни от дейността на ТП ДГС „Пещера“ се актуализира текущо. При идентифициране на нови заинтересовани/засегнати страни се определят сферите на социално въздействие, негативните ефекти от конкретни дейности на стопанството и се предписват мерки за неутрализирането/ смекчаването им.

#### 3.2 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

Оценката за социалното въздействие от дейността на ТП ДГС „Пещера“ се актуализира на всеки 5 години, както и текущо в случаи на съществени промени и/или открити проблеми в социално – икономическата обстановка и взаимоотношенията със заинтересованите страни.

ИЗГОТВИЛ:

/ инж. П. Балабанова /

ДИРЕКТОР:

/ инж. Христо Делин /

Заинтересована група	Представители	Взаимовръзки на представителите на заинтересованата група с ДГС	Степен на социално въздействие на дейностите на ДГС произтичащи от взаимовръзката със заинтересованата страна (високо–средно–ниско)	Сфера с най-голямо социално въздействие от дейността на ДГС произтичащи от взаимовръзката със заинтересованата страна
Държавни институции	Изпълнителна агенция по горите  Регионална дирекция по горите – Пазарджик	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ДГС и територията управлявана от ДГС	Ниско	ИАГ чрез структурите и определя държавната политика по управлението на горите в т.ч. социалната и ориентираност; контролира спазването на Закона за горите; контролира разработването и изпълнението на горскостопанските планове; осигуряване на охрана на горските територии.
	Регионална инспекция по околната среда и водите – Пазарджик	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ДГС и територията управлявана от ДГС във връзка с изпълнението на екологичното законодателство.	Средно	Опазване на биологичното разнообразие; опазване на водите.

	Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“	Управление на водите в Източнобеломорски район в т.ч. в държавни горски територии; изпълнение на разпоредбите на Закона за водите.	Ниско до средно	Контрол на състоянието и проводимостта на речните легла в т.ч. превенция от наводнения; контрол на количеството и качеството на водите, в т.ч. от водоизточници за питейни нужди на стопанството.
	Дирекция „Инспекция по труда“ – Пазарджик	Спазване на трудовото законодателство	Средно	Спазване на правилата за безопасност на труда на горските работници; спазване на изискванията на Кодекса на труда за горските работници.
	Районно управление – Пещера към Областна дирекция на МВР – Пазарджик	Извършване на оперативно – издирвателна, охранителна, контролна дейност, дейност по разследване и административнонаказател на дейност	Средно	Контрол на незаконните дейности в горите и разследване на такива; обслужване на спешен тел. 112 в случай на инциденти в горските територии и незаконни дейности.
	Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ – гр. Пещера	Пожарна безопасност и защита на населението	Високо	Превенция и борба с горските пожари.
Местно население	Кметове на Община Пещера и Община Брацигово – общински администрации, кметове на населените места:	Осигуряване на базисни нужди на местното население	Високо	Осигуряване на местното население с дърва за огрев;  Паша в горите;

	с. Капитан Димитриево, с. Радилово, с. Бяга, с. Жребичко, с. Исперихово, с. Козарско, с. Равногор, с. Розово.			Опазване на водоизточниците за населените места; Опазване на местата от значение за местните общности; Опазване на местната инфраструктура.
	Физически лица, жители на населените места попадащи в обхвата на ДГС	Осигуряване на горски ресурси за битови нужди	Високо	Осигуряване на дърва за огрев; Паша; Защита на личната собственост; Осигуряване на свободен достъп до горските територии за туризъм, рекреация, събиране на недървесни горски продукти за лично ползване; Възможност за заетост.
Бизнес	Фирми в сферата на горското стопанство	Осъществяване на горскостопанските дейности на терен в т.ч. – дърводобив, залесяване, лесокултурни дейности, строителство и поддръжка на горски пътища; Дървообработване.	Високо	Осигуряване на равнопоставен достъп до дейности възлагани от ДГС и спазване на свободната конкуренция; Осигуряване спазването на безопасността на труда; Своевременно разплащане с подизпълнителите.

	Предприемачи в областта на туризма	Ползване на част от горските територии за развитие на туризъм	Слабо	Съобразяване на горскостопанските дейности с туристическите маршрути/обекти; Поддържане на туристическите маршрути в горските територии; Осигуряване безопасността на туристите.
	ВиК – Пещера ВиК – Брацигово	Поддържане на водопреносната и водопроводната мрежа	Средно	Съобразяване на горскостопанските дейности със СОЗ
Недържавни собственици на гори	Община Пещера	Управление на съседни територии	Ниско	Зачитане на правата на собственост и ползване в т.ч. при ползване/преминаване на гори стопанисвани от общината.
	Община Брацигово	Управление на съседни територии	Ниско	Зачитане на правата на собственост и ползване в т.ч. при ползване/преминаване на гори стопанисвани от общината.
	Частни горовладелци	Управление на съседни територии	Ниско	Зачитане на правата на собственост и ползване в т.ч. при ползване/преминаване на гори собственост на частни лица.

Неправителствен сектор	Ловни дружинки и Ловнорибарски дружества	Лов и опазване на дивеча на територията. Извършват таксация на дивеча. Пряко са заинтересовани от стопанисване на горите (прилагани лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите; поддържане на естествена хранителна база за дивеча; поддържане на зони за спокойствие на дивеча.)	Средно	Съобразяване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазване на дивеча.
	Екологични неправителствени организации – WWF – България; Българско дружество за защита на птиците; Зелени Балкани; Балкани; Българска Фондация „Биоразнообразие“ и др.	Извършват граждански контрол по опазване на биоразнообразието на територията; Разполагат с информация за биоразнообразието на територията; Активни са в изпълнението на проекти свързани с опазване на биоразнообразието и са потенциален партньор в това отношение.	Средно	Опазване на биологичното разнообразие; Партньорство при изпълнение на обществено значими проекти.
	Туристически дружества	Ползване на част от горските територии за развитие на туризъм	Средно	Съобразяване на горскостопанските дейности с туристическите маршрути/обекти;



				Поддържане на туристическите маршрути в горските територии.
Религиозни институции	Църковно и джамийско настоятелства	Стопанисване на места с религиозно значение за местните общности	Слабо	Съобразяване на горскостопанските дейности с опазване на местата с религиозно значение

Следва да се има предвид, че списъкът не е изчерпателен и се препоръчва текущото му актуализиране.